

Soutěžní řád Národní soutěže muzeí Gloria musaealis 2026

Preamble

Ministerstvo kultury, Asociace muzeí a galerií České republiky, z. s., a Český výbor ICOM, z. s., vědomy si významu ochrany a využívání movitého kulturního dědictví jako jednoho z důležitých pramenů historické paměti a významu jeho uchování pro současné i příští generace, všestranně podporují činnost muzeí a galerií v České republice jako institucí, které tento pramen poznání spoluvytvářejí, chrání a zprostředkovávají veřejnosti. Vedeny snahou přispět k vědomí významu muzeí a galerií a ocenit jejich sbírkotvornou a výchovně-vzdělávací činnost pro veřejnost pro rok 2026 vyhlašují 25. ročník Národní soutěže muzeí

Gloria musaealis 2026 Soutěžní řád

Článek 1

Vyhlašovatelé Národní soutěže muzeí Gloria musaealis 2026

1. Vyhlašovatelé Národní soutěže muzeí Gloria musaealis 2026 (dále jen „soutěže“) jsou Ministerstvo kultury, Asociace muzeí a galerií České republiky, z. s., a Český výbor ICOM, z. s. (dále jen „vyhlašovatelé“).
2. Vyhlašovatelé mají právo:
 - a) seznamovat se s průběhem soutěže a dohlížet na něj ve smyslu dodržování platné legislativy a Soutěžního řádu;
 - b) soutěž v kterékoliv soutěžní kategorii zrušit, pokud nebudou podány alespoň tři přihlášky, nebo pokud byl prokazatelně porušen Soutěžní řád.
3. Povinností vyhlašovatelů je:
 - a) vydat ke dni vyhlášení soutěže v úplném znění Soutěžní řád;
 - b) jmenovat ke dni vyhlášení soutěže členy komise soutěže posuzující přihlášené soutěžní projekty a vydat v úplném znění Jednací řád komise soutěže (dále jen „Jednací řád“);
 - c) odvolat člena komise soutěže, pokud neplní povinnosti plynoucí ze Soutěžního řádu a Jednacího řádu komise;
 - d) zdržet se jakéhokoliv zasahování do činnosti komise soutěže s výjimkou konání podle bodů a), b) a c) tohoto odstavce.

Článek 2

Vyhlášené kategorie soutěže a způsob ocenění

1. Národní soutěž muzeí Gloria musaealis 2026 se vyhlašuje ke dni 1. září 2026. Skutečnost, že 25. ročník soutěže nebyl vyhlášen ke dni 1. ledna 2026, nemá vliv na posouzení způsobilosti projektů, které byly uskutečněny v rozhodném období stanoveném v § 20 odst. 1 nařízení vlády č. 5/2003 Sb., o oceněních v oblasti kultury, udělovaných Ministerstvem kultury.
2. Národní soutěž muzeí Gloria musaealis se vyhlašuje v souladu s ustanovením § 19 odst. 2 nařízení vlády č. 5/2003 Sb., o oceněních v oblasti kultury, udělovaných Ministerstvem kultury. Výsledky soutěže budou vyhlášeny k 18. květnu 2027.
3. Součástmi Národní soutěže muzeí Gloria musaealis 2026 (dále jen „soutěž“) jsou v souladu s ustanovením § 19 odst. 3 nařízení vlády č. 5/2003 Sb.:

a) Hlavní kategorie:

I. Muzejní výstava roku 2026

Soutěžním projektem může být dlouhodobá výstava (expozice) či krátkodobá výstava, využívající sbírku muzejní povahy, trvající minimálně jeden měsíc, s pravidelnou otevírací dobou po čtyři dny v týdnu, nebo otevřená po minimálně 128 hodin veřejnosti, pokud byla poprvé zpřístupněna veřejnosti od 1. ledna 2026 do 28. února 2027.

II. Muzejní publikace roku 2026

Soutěžním projektem může být jakákoli původní publikace, včetně publikace vydané na elektronickém médiu, tematicky čerpající ze sbírky muzejní povahy nebo z vědeckovýzkumné činnosti muzea, která je určena pro veřejnost a která byla vydána od 1. ledna 2026 do 28. února 2027.

III. Muzejní počin roku 2026

Soutěžním projektem může být jakákoli aktivita muzea, jejímž výsledkem je významné a dlouhodobé zkvalitnění sbírkotvorné činnosti, péče o sbírky, či služeb poskytovaných veřejnosti, pokud byla završena v období od 1. ledna 2026 do 28. února 2027.

Jedná se např. o vývoj nové technologie péče o sbírky, případně její ověření v praxi; zvláště významné obohacení sbírek; záchranu lokality významné pro ochranu přírody a krajiny nebo pro ochranu kulturního dědictví, případně umožnění jejího využívání veřejností.

Soutěžním projektem v této kategorii nemůže být projekt, který svým charakterem odpovídá hlavním kategoriím I. Muzejní výstava roku a II. Muzejní publikace roku.

b) Zvláštní kategorie:

IV. Cena Českého výboru ICOM

Cenu Českého výboru ICOM může udělit předsednictvo Českého výboru ICOM, z. s., na základě doporučení komise soutěže některému ze soutěžních projektů přihlášených do hlavních kategorií. Při výběru laureáta bude kladen zvláštní zřetel na ta kritéria a aspekty muzejní práce, které ICOM programově podporuje, tzn. výsledky mezinárodní spolupráce, společné projekty účastníků z různých zemí; projekty s mimořádně přínosným kulturně-výchovným prvkem; nebo aktivity zpřístupňující muzea tělesně a smyslově postiženým.

4. Nejvyšším oceněním v hlavních kategoriích je Cena Gloria musaealis udělovaná na základě doporučení komise soutěže¹. O udělení Ceny Gloria musaealis rozhodne ministr kultury. Cena Gloria musaealis bude udělena k 18. květnu 2027, a to vždy jedna v každé z hlavních soutěžních kategorií. Cenu Gloria musaealis tvoří trofej, diplom a peněžní ocenění ve výši 70.000 Kč.
5. Zvláštní kategorie uvedená v článku 2, odst. 3, písm. b) se vyhláší na základě písemné *Dohody o pořádání Národní soutěže muzeí Gloria musaealis* uzavřené mezi vyhlášovatelem dne 1. září 2026.
6. Nejvyšším oceněním ve zvláštní kategorii je Cena Českého výboru ICOM. Cena se uděluje k 18. květnu 2027:
 - a) Cena Českého výboru ICOM je tvořena diplomem a finanční odměnou ve výši 30.000 Kč.
7. Finanční zajištění ocenění:
 - a) Finanční odměnu náležící k ocenění v hlavních kategoriích hradí Ministerstvo kultury ve výši 70.000 Kč.

¹ § 20 odst. 4 nařízení vlády č. 5/2003 Sb., o oceněních v oblasti kultury, udělovaných Ministerstvem kultury.

- b) Finanční odměnu náležící k Ceně Českého výboru ICOM hradí Český výbor ICOM, z. s., v plné výši, tj. 30.000 Kč.
 - c) Trofeje a diplomy náležící k ocenění v hlavních kategoriích a diplom náležící k Ceně Českého výboru ICOM hradí Ministerstvo kultury.
8. Asociace muzeí a galerií České republiky, z. s., má právo za vyhlašovatele rozhodnout o dalším ocenění, ať už finančním, nebo formou certifikátu, a to pro muzea, která se umístila na 2. a 3. místě všech hlavních kategorií, současně má právo další ocenění neudělit. Zároveň může udělit zvláštní cenu muzeu, které se na prvních třech místech neumístilo, ale získalo mimořádné bodové ohodnocení za splnění některých soutěžních kritérií. Český výbor ICOM, z. s., může udělit zvláštní cenu muzeu, které se na prvních třech místech neumístilo, ale získalo mimořádné bodové ohodnocení za splnění soutěžních kritérií, uvedených v článku 2, odst. 3, písm. b), která ICOM programově podporuje.

Článek 3

Účast v soutěži a způsob přihlášení do soutěže

1. Soutěže se může zúčastnit právnická nebo fyzická osoba, která je vlastníkem sbírky muzejní povahy, zapsané v Centrální evidenci sbírek podle zákona č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů. Je-li vlastníkem sbírky muzejní povahy Česká republika nebo územní samosprávný celek, může se do soutěže přihlásit organizační složka státu, nebo příspěvková organizace státu či územního samosprávného celku, která sbírku muzejní povahy spravuje.
2. Lhůta pro podání přihlášek do soutěže trvá od 1. září 2026 do 28. února 2027 (včetně). Tím není dotčeno rozhodné období ani lhůty stanovené v § 20 odst. 1 a 2 nařízení vlády č. 5/2003 Sb., o oceněních v oblasti kultury, udělovaných Ministerstvem kultury. Přihlášky se podávají sekretariátu soutěže písemně na předepsaných formulářích, a to osobně nebo poštou. Za termín podání přihlášky se považuje datum osobního předání nebo datum poštovního razítka. Každý soutěžní projekt musí mít samostatnou přihlášku.
3. Veškeré přihlášené projekty musí probíhat na území České republiky.
4. Zvláštní podmínky pro podání přihlášek:
 - a) přihlášky do zvláštní kategorie IV. Cena Českého výboru ICOM se nepodávají.
5. Předkladatel přihlášky (účastník soutěže):
 - a) má právo informovat veřejnost o své účasti v soutěži; za tím účelem smí používat název soutěže s vyznačením kategorie, které se účastní, logotyp soutěže a dalších marketingových nástrojů, které mu vyhlašovatelé v souvislosti s jeho účastí v soutěži poskytnou;
 - b) je povinen poskytnout členům komise soutěže na vyžádání podrobnosti k přihlášenému projektu.
6. Soutěžní poplatek:
 - a) u hlavních kategorií dle článku 2, odst. 3, písm. a) ve výši 800 Kč za každou přihlášku;
 - b) je splatný nejpozději v den podání přihlášky, a na účet Ministerstva kultury, Česká národní banka, 19-3424001/0710. Soutěžní poplatky budou použity k úhradě provozních nákladů soutěže.

Článek 4

Náležitosti přihlášky do soutěže

1. Přihláška obsahuje:
 - a) jméno, příjmení a místo trvalého pobytu, popř. bydliště, nebyl-li trvalý pobyt udělen, vlastníka sbírky muzejní povahy, jde-li o fyzickou osobu;

- b) název, sídlo a IČ vlastníka sbírky muzejní povahy, jde-li o právnickou osobu;
 - c) název, sídlo, IČ a údaj o zřizovateli, jde-li o organizační složku státu nebo o příspěvkovou organizaci státu nebo územně samosprávného celku;
 - d) evidenční číslo sbírky muzejní povahy podle osvědčení jejího zápisu v Centrální evidenci sbírek;
 - e) označení soutěžní kategorie;
 - f) název a stručnou charakteristiku soutěžního projektu (vč. anglické verze názvu projektu);
 - g) kopii dokladu o zaplacení soutěžního poplatku dle článku 3, odst. 6;
 - h) bankovní spojení a číslo účtu, ze kterého byl poplatek zaplacen;
 - i) povinné a nepovinné přílohy dle článku 4, odstavce 2;
 - j) razítko a podpis statutárního orgánu (statutárního zástupce) a datum zpracování přihlášky do soutěže.
2. Přílohy k přihlášce obsahují průvodní dokumentaci pro jednotlivé soutěžní projekty. Přílohy nelze v průběhu soutěže měnit. Doplnovat lze pouze dokumentaci, která se týká ohlasů návštěvníků výstavy a zpráv ze sdělovacích prostředků nebo médií, nebo obrazovou dokumentaci doprovodných akcí, které se konaly po termínu podání přihlášky, a to nejpozději do 31. března 2027. Přihlášky včetně příloh se předkladateli nevracejí a zůstávají archivovány na sekretariátu soutěže.

a) Průvodní dokumentace pro hlavní kategorii I. Muzejní výstava roku:

Povinné přílohy:

- i. rozbor výstavy se zdůvodněním přihlášky do soutěže (maximálně jedna normostrana A4 textu nebo 1800 znaků); rozbor výstavy zpracuje účastník soutěže s přihlédnutím k hodnotícím kritériím uvedeným v článku 7;
- ii. jména autorů scénáře výstavy;
- iii. jména fyzických osob nebo názvy právnických osob, které výstavu realizovaly;
- iv. otevírací doba výstavy (datum začátku a konce, včetně dnů a hodin v týdnu);
- v. jméno a kontakt garanta soutěžního projektu; tj. fyzické osoby, která na žádost komise soutěže podá zasvěcený výklad o výstavě a zodpoví případné dotazy;
- vi. minimálně deset barevných fotografií (velikost min. 500 kB, rozlišení 300 dpi) v digitální formě na elektronickém médiu, které dostatečným způsobem vystihují podobu výstavy;
- vii. videozáznam (formát .avi, .mp4), v maximální délce 10 min., který dostatečným způsobem vystihuje podobu výstavy;
- viii. elektronická forma přihlášky a všech textů podaných při přihlášení do soutěže.

Nepovinné přílohy:

- ix. jména autorů výtvarného, scénografického či architektonického řešení, pokud bylo zpracováno;
- x. vydané propagační doprovodné materiály k výstavě, pokud byly vydány;
- xi. popis doprovodných akcí k výstavě, včetně vystihující obrazové dokumentace, pokud byly takové akce uspořádány;
- xii. ohlasy návštěvníků výstavy a zprávy ze sdělovacích prostředků, jsou-li k dispozici;
- xiii. další podklady, umožňující hodnocení soutěžního projektu dle uvážení účastníka soutěže.

b) Průvodní dokumentace pro hlavní kategorii II. Muzejní publikace roku:

Povinné přílohy:

- i. rozbor publikace se zdůvodněním přihlášky do soutěže (maximálně jedna normostrana A4 textu nebo 1800 znaků); rozbor publikace zpracuje účastník soutěže s přihlédnutím k hodnotícím kritériím uvedeným v článku 7;
- ii. jména autorů textu, fotografií a ilustrací;
- iii. jména autorů grafického řešení;

- iv. jméno a kontakt garanta soutěžního projektu; tj. fyzické osoby, která na žádost komise soutěže podá zasvěcený výklad o publikaci a zodpoví případné dotazy;
- v. název nakladatele/vydavatele;
- vi. cena publikace a způsob veřejného šíření;
- vii. elektronická forma přihlášky a všech textů podaných při přihlášení do soutěže;
- viii. tři exempláře publikace.

Nepovinné přílohy:

- ix. ISSN nebo ISBN (pokud je jím publikace opatřena);
- x. další podklady, umožňující hodnocení soutěžního projektu dle uvážení účastníka soutěže.

c) Průvodní dokumentace pro hlavní kategorii III. Muzejní počin roku:

Povinné přílohy:

- i. rozbor počinu se zdůvodněním přihlášky do soutěže (maximálně dvě normostrany AA textu nebo 3600 znaků); rozbor počinu zpracuje účastník soutěže s přihlédnutím k hodnotícím kritériím uvedeným v článku 7;
- ii. jméno a kontakt garanta soutěžního projektu, tj. fyzické osoby, která na žádost komise soutěže podá zasvěcený výklad o počinu a zodpoví případné dotazy;
- iii. elektronická forma přihlášky a všech textů podaných při přihlášení do soutěže

Nepovinné přílohy:

- iv. jméno řešitele nebo jméno vedoucího a členů řešitelského týmu, byl-li takový tým ustaven;
- v. minimálně pět barevných fotografií (velikost min. 500 kB, rozlišení 300 dpi) v digitální formě na elektronickém médiu, pokud to charakter počinu a zásady bezpečnosti sbírek umožní;
- vi. videozáznam (formát .avi, .mp4), v maximální délce 10 min., pokud to charakter počinu a zásady bezpečnosti sbírek umožní;
- vii. kopii dokumentace počinu, pokud její případné zveřejnění neohrozí bezpečnost sbírky a pokud je k dispozici;
- viii. další podklady, umožňující hodnocení soutěžního projektu dle uvážení účastníka soutěže.

Článek 5

Vyřazení přihlášky ze soutěže

1. Komise soutěže přihlášku ze soutěže vyřadí, jestliže předkladatel přihlášky nesplnil podmínky uvedené v článku 2, odst. 3 nebo v článku 3, odst. 1–5. Komise soutěže přihlášku rovněž vyřadí, nesplňuje-li povinné náležitosti podle článku 4.
2. O vyřazení přihlášky informuje sekretariát soutěže předkladatele do 14 dnů od rozhodnutí komise soutěže.
3. Soutěžní poplatek se předkladatelům vyřazených přihlášek nevrací.

Článek 6

Orgány soutěže

1. Orgány soutěže jsou:
 - a) čestný výbor soutěže;
 - b) komise soutěže;
 - c) sekretariát soutěže.
2. Podrobnosti jednotlivých orgánů soutěže upravuje písemná *Dohoda o pořádání Národní soutěže muzeí Gloria musaealis* uzavřená mezi vyhlašovatelem dne 1. září 2026.

Hodnocení soutěže

1. Komise soutěže hodnotí všechny přihlášené soutěžní projekty výhradně na základě průvodní dokumentace předložené podle článku 4 tohoto Soutěžního řádu. Osobní návštěvy soutěžních projektů členy komise nejsou součástí hodnocení.
2. V soutěžní kategorii I. Muzejní výstava roku 2026 komise soutěže hodnotí:
 - a) volbu tématu výstavy nebo stálé expozice, a to zejména s přihlédnutím k tomu, jaké nadčasové nebo naopak aktuální poznatky o přírodě nebo společnosti veřejnosti prezentuje;
 - b) způsob interpretace poznatků o přírodě nebo společnosti z hlediska přitažlivosti pro veřejnost nebo pro skupinu návštěvníků, jíž je výstava určena;
 - c) míru a způsob využívání autentických dokladů (sbírkových předmětů);
 - d) míru a způsob využívání ikonografických prvků, textů a dalších výstavních prostředků pro interpretaci poznatků o přírodě nebo společnosti;
 - e) úroveň výtvarného, scénografického, architektonického a grafického řešení;
 - f) míru a dobu zpřístupnění výstavy veřejnosti;
 - g) způsob propagace výstavy;
 - h) existenci a úroveň doprovodných programů a služeb k výstavě;
 - i) úroveň prostředí v budově, v níž je výstava instalována, úroveň služeb pro návštěvníky poskytovaných muzeem obecně.
2. V soutěžní kategorii II. Muzejní publikace roku 2026 komise soutěže hodnotí:
 - a) volbu tématu publikace, a to zejména s přihlédnutím k tomu, jaké nadčasové nebo naopak aktuální poznatky o přírodě nebo společnosti veřejnosti nebo odborné veřejnosti prezentuje;
 - b) způsob interpretace poznatků o přírodě nebo společnosti z hlediska jejich přitažlivosti pro čtenáře nebo pro skupinu čtenářů, jíž je publikace určena;
 - c) míru a způsob využití autentických dokladů (sbírkových předmětů) pro interpretaci poznatků o přírodě nebo společnosti nebo míru původní vědeckovýzkumné činnosti muzea;
 - d) úroveň výtvarného a grafického zpracování publikace;
 - e) způsob veřejného šíření a cenová dostupnost publikace.
3. V soutěžní kategorii III. Muzejní počín roku 2026 komise soutěže hodnotí:
 - a) přínos pro záchranu a/nebo veřejné využití autentických dokladů vývoje přírody nebo společnosti, nebo přínos pro záchranu a/nebo veřejné využití jedinečných lokalit a nalezišť,
 - b) inovační přínos pro dosavadní praxi péče o sbírky obecně, nebo z hlediska dosavadní praxe předkladatele přihlášky nebo přínos projektu pro mimořádné kvalitativní zlepšení služeb poskytovaných veřejnosti;
 - c) způsob zpracování odborné dokumentace počínu a míru dodržení odborných principů v muzejní praxi.
4. V soutěžní kategorii IV. Cena Českého výboru ICOM komise soutěže pro hlavní kategorie doporučí udělení ceny z následujících hledisek:
 - a) míru zapojení mezinárodních partnerů do realizace projektu, nakolik je projekt výsledkem spolupráce účastníků z různých zemí; nebo
 - b) mimořádný přínos rozvoji kulturně-výchovné práce muzeí; nebo
 - c) mimořádná aktivita zpřístupňující muzeum tělesně a smyslově postiženým.
5. Účastníci soutěže mohou na vyžádání získat informace o hodnocení projektu, který do soutěže přihlásili (tj. mohou nahlédnout do hodnotících formulářů vyplněných jednotlivými členy komise soutěže).

Článek 8

Závěrečná ustanovení

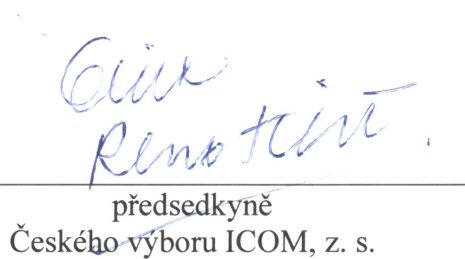
1. Tento Soutěžní řád je platný pro soutěž vyhlášenou k 1. září 2026.
2. Soutěžní řád nelze po dobu trvání soutěže měnit ani doplňovat.

ministr kultury

předsedkyně
Asociace muzeí a galerií
České republiky, z. s.

předsedkyně
Českého výboru ICOM, z. s.

